

A HTMT HÍREI

Megjelent a Magyar Tudomány legújabb, 2025. júniusi száma

A lapszám kiemelt témája a Magyar Tudományos Akadémia bicentenáriuma, valamint az ehhez kapcsolódó tudományos események és tanulmányok. A számban olvasható a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományok Osztályának ünnepi összeállítása, melynek vendégszerkesztője és bevezetőjének szerzője Karádi István. Ezen kívül Ugrai János tanulmánya foglalkozik az akadémiai mozgalom Észak-Magyarországon és az MTA Miskolci Területi Bizottságának tevékenységével. [...] A számban továbbá helyet kaptak többek között az életminőség és belső vándorlás hosszú távú területi összefüggéseit vizsgáló elemzések (1910–2022), valamint Venkovits Balázs tanulmánya a 100 éves Johnson–Reed bevándorlási törvény hatásairól a magyar kivándorlásra. [...] A lapszámot Bollobás Enikő, a Magyar Tudomány főszerkesztője jegyzi... Forrás: Akjournals.com: [teljes cikk >](#)

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács bemutatkozása

Május 26-án a Magyar Tudományos Akadémia Székházának Felolvasótermében került sor a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) bemutatkozására, amely a határon túli magyar tudományosság ünnepi hónapjának részeként valósult meg, a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából. A rendezvényt Mészáros András, a SZMAT elnöke nyitotta meg rövid köszöntőjével, majd az MTA szlovákiai külső tagjai tartottak tudományos előadásokat, amelyek a természettudományoktól a bölcsészettig ívelő, széles diszciplináris spektrumot öleltek fel. [...] Az esemény keretében bemutatásra kerültek a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács kiadványai is, valamint sor került egy kerekasztal-beszélgetésre is, melynek központi kérdése így hangzott: „Hogyan szólítsuk meg az idegennyelvű olvasót egy magyar irodalomról szóló kézikönyvvel?”... Forrás: SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

Adatbázis-építő tábor az EME-ben

2025. június 30. és július 2. között az EME megrendezte a Magyar Nemzeti Helynévtár Programhoz kapcsolódó adatbázis-építő táborát. A három nap alatt a résztvevők a saját, kutatásra kijelölt településeik adatbázisának történeti anyagát dolgozták fel. Így Szilágybagos, Haraly, Méra, Székelyhodos adatbázisához körülbelül 2000 rekordnyi anyag gyűlt össze. A helyszín azért volt lényeges, mert az adatokat az EME könyvtárban fellelhető forráskiadványokból, valamint az itt szabadon hozzáférhető Arcanum adatbázisból merítették a résztvevők... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Súlyosan érintik a kormány pénzügyi intézkedései a lap- és könyvkiadókat

A kormányfő és több minisztere a sajtó segítségével kommunikációs offenzívát indított az „arcátlanul magas fizetésű”, politikai alapon kinevezett államivállalat-vezetők ellen. [...] A kormány deficitcsökkentő intézkedései, mindenekelőtt az áfa növelése nagymértékben kihat nemcsak a könyvkiadók, hanem a hagyományos média működésére, fenntartására, további létére. Arról, hogyan érintik ezek a gazdasági döntések a kiadókat, lapunk Nagy Pétert, a kolozsvári Exit Kiadó ügyvezető igazgatóját kérdezte, aki szerint az emberek először „a kultúrát fogják vissza, amikor kevesebb pénzük van”. [...] A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete felhívja a figyelmet, hogy a korábban csupán tervként említett deficitcsökkentő intézkedések a hagyományos média teljes rendszerére hatással lehetnek... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Podcast: A 35 éves Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság 18. seregszemléje Kolozsváron

Az idén fennállásának 35. évfordulóját ünneplő Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság tudománytörténeti szakosztálya 18. alkalommal rendezte meg a tudomány és technika történetének szentelt konferenciáját. [...] Az esemény egyik főszervezője Kása Zoltán az MTA külső köztestületének tagja volt, aki a konferencia végeztével felavatta a 250 éve született Bolyai Farkasnak szentelt emlékkiállítást is. A tudományos fórum egyik meghívottja Selinger Sándor, az EMT alapító tagja volt, – szintén az MTA külső köztestületének tagja – aki aznap ünnepelte 80. születésnapját. Előadásából történeti visszatekintést kaphattunk az EMT kezdeti időszakára, de mai helyzetére és terveire is. [...] Végül a konferenciának szentelt összeállítás első részének befejezéseként Wanek Ferenc geológus, az MTA külső köztestületi tagja hívja fel a figyelmet az erdélyi szász tudósok őslénytani hagyatékára... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Korpa Tamás verseskötete után beszélgető könyvben közelít a városhoz

A szendrői származású, jelenleg Debrecen mellett élő költő, irodalmár külső szemszögből, de a két évtizednyi rendszeres Kolozsvárra látogatás, az erdélyi életművek alapos kutatása és a kiterjedt erdélyi kapcsolathálója miatt mégis bennfentesként kérdezi Kolozsvár-élményeiről a K-Terminál – Húsz dosszié Kolozsvárról című beszélgető könyve szereplőit. A szerzőt, akinek a Kolozsvár-dialógusok tanulmánykötet szerkesztése és a Házsongárd-live verseskötet megjelentetése után ez a harmadik Kolozsvárhoz köthető munkája, saját városélményéről, „Kolozsvár-dossziéjáról” kérdeztük. [...] A doktori kutatásaim során is Szilágyi Domokossal és Kovács András Ferencsel, kettejük kapcsolatával foglalkoztam... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Bach hitének zenei szintézise

A Csíkszeredai Régizene Fesztivál keretében tartott előadást Steffen Markus Schlandt a Nagy István Művészeti Középiskola aulájában. Ez a tér nem csupán akusztikai adottságai miatt volt ideális választás: itt nevelkednek, formálódnak a jövő zeneművészei – talán a leendő „Bachok” –, akik ebben a környezetben sajátítják el a zene finomságait, élesítik érzékenységüket, és merítenek ihletet a múlt mestereitől. [...] Bach h-moll miséje nem csupán zene, hanem spirituális testamentum. Fia, Carl Philipp Emanuel Bach ismerte fel először a mű jelentőségét, ezért elkezdte másolni, hogy fennmaradjon az utókornak... Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Bösze Ádám zenetörténésszel

Klasszikus zenéről szinte szentségtörően lazán – Bösze Ádám zenetörténésszel a komolyzenét körülvevő sznobizmusról, demitizálási kísérletekről, rádiós hallgatói reakciókról és arról is beszélgettünk, hogyan válik fontossá egy koncertközvetítés lábjegyzetének szánt információ. [...] Mozart a prágai premier reggelén adta át a Don Giovanni nyitányát, azt hiszem, ezt ma már egyetlen zeneszerző sem vállalná, operaház meg pláne nem... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Portrébeszélgetés Márkos Tamás fotóssal

Márkos Tamás éveken keresztül fotózta a csíksomlyói roma közösség életét: nem mint megfigyelő, hanem mint az együttélés finom ritmusába belépő jelenlévő. Fotóiban nem témák, hanem kapcsolatok sűrűsödnek – olyan történetek, amelyek nem a látványt örökítik meg, hanem a kiépített emberi kapcsolatokról, erős bizalomról szólnak. A képekből riport, a riportból párbeszéd, a párbeszédből otthonosság lett. [...] A cél az volt, hogy ne kívülről írják meg a történetet. Hogy ne statisztikák, diagnózisok, hiánylisták alapján szólaljon meg a közösség. Hanem saját hangon, belülről. A fotós ebben nem irányítóként volt jelen, hanem közvetítőként... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Lakatos Bernadett, diák

Az idei érettségi vizsgán legjobb bihari eredményt elérő magyar tagozatos tanulóval, Lakatos Bernadett-tel beszélgettünk az oktatásról, eredményekről, tervekről. [...] Az eredmények alapján megfigyelhető, hogy az érettségi vizsgákon a vidéken élő diákok általában rosszabbul teljesítenek, mint azok, akik városban tanulnak. Bernadett szerint ebben a román nyelv játszik a legnagyobb szerepet... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Ajánló: Markó Attila: 101 hónap – Élettörténet az igazságtalanságtól az igazságig

Életrajzi munkákat elemezni, főleg önéletrajzit, mindig sokkal nehezebb, mint bármilyen szépirodalmi vagy akár tudományos szöveget, hisz milyen fajta szakmai kritikával lehet illetni valakinek a megéléseit, bejárt útját, személyes tapasztalatait, érzéseit? [...] Markó Attila története több, mint egy személyes sors: szimbóluma mindannak, amit az erdélyi magyar közösség kollektív tapasztalatként élt meg az elmúlt évtizedekben: hűség, szolgálat, meghurcoltatás és a reménybe vetett hit története. [...] A román korrupcióellenes ügyészség 2008-tól kezdődően több eljárást is indított ellene, főként olyan visszaszolgáltatási ügyek kapcsán, amelyekben nemzetközi normák és román törvények szerint is megalapozott döntések születtek... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Magyarfodorházán és Bodonkúton jártunk

A 15. századi, erdélyi parasztfelkelés vezérének, Budai Nagy Antal kisnemesnek a földjén járunk, a Kolozsvári-dombság elszórványosodott falvaiban. Több településen már nincs magyar lélek, ahol viszont közösségként megmaradtunk, oda újabb magyar családok költöznek, így történhet meg, hogy a Gáspár Károly lelkipásztor vezette hét társult református egyházközségben immár 9 éve nem csökkent a magyarság száma. [...] A megélenkülő két völgyet igyekeznek egyházi szempontból is kihasználni, gyülekezeti napokat, ünnepi istentiszteleteket szerveznek... Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Gondolatok a színházi nevelés kötelező tantárgyként való bevezetéséről

Kötelező tantárgy lesz a színházi nevelés minden tizenegyedikes számára, attól függetlenül, milyen profilú iskolába járnak. [...] Bár kényes témának számíthat azt boncolgatni, hogy ki foglalkozhat az iskolai oktatás keretében színházi neveléssel (vagy

színházpedagógiával, netán drámapedagógiával), mégis fontos volna elkezdni beszélgetni erről. Az országban jelenleg két színházi nevelési mesterképzés működik a színi egyetem választható pedagógiai modulja mellett. [...] Ez a cikk itt most egy meghívás: beszéljünk, írjunk arról, hogy milyen legyen a színházi nevelés/színházpedagógia az iskolákban... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Titkos tárgyalásokon született áttörés a Bős-Nagymaros miatti szlovák-magyar vitában

Az elmúlt hetekben egyre több nyilatkozat és információ látott napvilágot arról, hogy közelednek az álláspontok Szlovákia és Magyarország között a Bős-Nagymaros vízlépcső ügyében. Európa egyik leghosszabb ideje húzódó nemzetközi jogvitájáról van szó. [...] A vita nemzetközi jogi szempontból is jelentős precedenst teremt. A Duna elterelése miatt a hajózási vonal is más helyre került, ami elvileg befolyásolja az 1947-es párizsi békeszerződésben megállapított államhatárt. [...] A Duna elterelése súlyos környezeti következményekkel járt mindkét országban. [...] A hírek szerint nem lesz duzzasztó Nagymaroson, és Magyarország elfogadja a bősi vízerőmű létezését, cserébe azonban Magyarország többletvizet kap, viszont nem támaszt igényt a bősi vízerőmű tulajdonjogára. [...] Az Új Szó megkeresésére Metod Špaček szlovák kormánybiztos elmondta: korábban évekig, legalább 2016-ig a szlovák küldöttséggel szemben támasztott legfőbb magyar követelés nem az energiából való részesedés, hanem a vízmegosztás volt... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Nem érkezett javaslat a magyar iskolák pozitív diszkriminációjára

Bő húsz éve nem volt példa arra, hogy az oktatási tárca a szlovákiai nemzetiségi oktatás szakembereivel, az intézmények képviselőivel és az oktatási intézmények fenntartóival tárgyalásztalhoz ült volna az oktatás víziójával kapcsolatban. Az oktatási minisztérium négy prezentációban vázolta a szlovákiai és a nemzetiségi oktatás helyzetét, téma volt az anyanyelvű alapiskolai oktatás elérhetősége, a magyar tannyelvű középiskolák helyzete, a nemzeti kisebbségekhez tartozók oktatás céljai, valamint az alap- és középiskolai kiadások felülvizsgálatáról készült elemzés. [...] Az oktatási minisztérium a legfontosabb intézkedések között négy változást emelt ki, ezek közé tartozik a kisiskolákra vonatkozó úgynevezett méretarányos pótlék eltörlése. [...] Tomáš Drucker jelezte, a negatív demográfiai mutatók hatására a községekben működő kisiskolák gazdasági szempontból a túlélésért küzdenek. Megismételte, hogy elemzések alapján az 50 főnél kisebb iskolákat látogató diákok a teszteleseken 33 százalékkal gyengébben teljesítettek matematikából, mint a nagyobb iskolát látogató társaik. [...] Kritikussá vált a helyzet a szakképzett tanárok hiánya miatt – különösen matematikusokra, angoltanárokra és informatikusokra lenne szükség... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 >](#)

A párkányi iskola-összevonás nem várt mellékhatásokkal járt

A párkányi középiskolák összevonásakor a szakközépiskola kollégiumának bezárását is jóváhagyta Nyitra megye közgyűlése. A szülők szerint a kollégium bezárásáról nem kommunikált velük az iskola és a fenntartó sem. A megye pótmegoldást kínál, ami a diákoknak ingázást jelent, ezt pedig néhányan elutasítják. [...] Az iskolaválasztásnál többen azért döntöttek a párkányi szakközépiskola mellett, mert az iskola és a kollégium gyakorlatilag egy épületben működött. [...] A megyei közgyűlés tanácskozással beterveztetett dokumentumban a párkányi és a zselízi középiskolák összevonását a diákok létszámával indokolják... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast a magyar szakkollégiumi mozgalomról

Szakmaiság, közösségiség, társadalmi felelősségvállalás. 130 évvel ezelőtt indult útjára a magyar szakkollégiumok története, azóta fokozatosan növekszik a bejegyzett intézmények száma. Milyenek valójában a szakkollégiumok? Milyen mértékben tekinthető sajátosnak a magyar modell? A magyar szakkollégiumi mozgalomról Horváth Lászlóval, a budapesti Eötvös József Collegium igazgatójával; Mészáros Tamással, az ELTE Márton Áron Szakkollégium igazgatójával, Egedi-Kovács Emesével, az Eötvös József Collegium Aurélien Sauvageot Francia műhelyének vezetőjével; Jablonský Benjáminnal, a Pozsonyi Magyar Szakkollégium tanulmányi vezetőjével és Kontra Martin Róberttel, a Pozsonyi Magyar Szakkollégium diákelnökével Gažík Viktória beszélgetett a Pátria Rádió oktatási műsorában... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Milyen a kisebbségek és a többségi nyelv viszonya?

Bár a törvények széleskörű lehetőségeket biztosítanak a kisebbségi nyelvhasználatra mind Szlovákiában, mind Romániában, a gyakorlatban nem minden valósul meg ezekből. Ugyanakkor a kisebbségi magyarok sokszor nem beszélnek jól az ország hivatalos nyelvét, ami sok hátrányt okoz: a hétköznapi életben adódó nehézségektől kezdve egészen a munkaerő piaci hátrányokig. A nem megfelelő nyelvtudásnak több oka is van: egyik a korábbi román és szlovák nyelvoktatási gyakorlat. [...] Interjúalanyaink elbeszéléseiből kirajzolódik, hogy mivel az államnyelv oktatása korábban nem vette figyelembe kisebbségi hátterüket, mindannyian megtapasztalták a szorongást, a sorozatos kudarcélményt. [...] Én is onnan jövök, és nem tudok románul, mert hát ott mindenki

román. Én meg néztem, hogy oké, nekem meg mindenki magyar” – utal ezzel arra, hogy mennyire párhuzamos etnikai világokban élnek az emberek akár ugyanazon a településen belül is... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Saját eszközeikkel készítették felvételeket az ózonrétegben csallóközi amatőr csillagászok

Egészen 34 kilométeres magasságig emelkedett az a meteorológiai, magas légköri ballon, melyet a Csallóközi Észlelők Baráti Körnek tagjai engedtek fel szombat hajnalban. [...] Pálinkás Libor amatőr csillagásztól megtudtuk, hogy amikor a ballon a magasban elérte az alacsony légnyomású légréteget, mérete csaknem hatszorosára növekedett, a másfél méterből nyolc méter átmérőjű lett. Az eszközök számos hasznos meteorológiai adatot gyűjtöttek, a kamera pedig egy több mint 7 órás felvételt készített... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Az evangélikus missziós nap tanulságai

A tavaly év végén Tornalján megnyílt Bugány Miklós Evangélikus Központ adott otthont az idei evangélikus missziós napnak. A közelmúltban tartott rendezvényen mintegy hatvanan vettek részt, több magyar ajkú gyülekezetből érkeztek a hívek, hogy együtt töltsenek el egy lelki és közösségi élményekben gazdag napot... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Máthé János szobrászművész nyomában

A hagyományos júliusi kassai Barangolások ez alkalommal a Máthé-villához vezettek. Ebben a családi házban lakott Máthé János akadémiai szobrászművész 1983-tól 2012-ben bekövetkezett haláláig. [...] A villában 400 szobor és 2950 rajz található, több mint 1500 kötet, elsősorban művészeti, művészettörténeti szakirodalom több nyelven, természetesen magyarul is. [...] Most viszont váratlanul magyarázatot leltem minderre és még egy érdekes történelmi összefüggésre is, mely a középkorba vezet minket. A Máthé-villában barangolókra várva, kezembe került a Pszotkák családfája, melyet Pszotka Ferenc nyitratormási plébános írt le... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Növekvő érdeklődés a magyar oktatás iránt Vorarlbergben

Vorarlbergben idén már a negyedik tanévet zárták a magyar oktatásban, és elmondható, hogy egyre nagyobb az érdeklődés iránta – árulja el Fadgyas Erzsébet pedagógus. Míg az első két évben 30-35 diák vett részt az elsõnyelvi magyar oktatásokon, a következő tanévre pedig már 63 diák jelentkezett. [...] A magyar elsõnyelvi oktatás három helyszínen érhető el: Bregenzben, Hohenemsben és Feldkirchben. Három csoport működik a népiskolai korosztálynak és egy a Mittelschuleba járóknak. Az elmúlt tanévben bevezették az online lehetőséget is... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Színes Kultúránk Kraxner Józseffel

Színes Kultúránk július 7-ei vendége a felsőpulyai nyugdíjas földmérő Kraxner József, aki korán sem vonult nyugalomba ami a hobbiját illeti, immár 35 éve kutatja szülővárosának történetét. Magyar nyelvtudásának köszönhetően rendszeresen megfordult a soproni és szombathelyi levéltárakban is. [...] Legújabb kötete egy különleges helyi személy, Kozina Sándor (1808–1873) festőművész életét és munkásságát mutatja be... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Tizedik évadára készül a SVUNG

Bécsben, a kultúrák találkozási pontján működik immár kilenc éve a SVUNG Bécsi Magyar Színház, Ausztria egyetlen rendszeresen játszó magyar nyelvű társulata. Az évad lezárása után a társulat vezetője és alapítója, Pohl Balázs az ORF magyar szerkesztőségének értékelte a mögöttük álló időszakot. [...] Mekkora kihívás egy magyar nyelvű társulatként működni egy német nyelvű ország fővárosában? Pohl Balázs nem lát különösebb kihívást a nyelvi akadályokban... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

A Körösi Csoma Sándor Ösztöndíjprogramban négy önkéntes dolgozott ausztriai magyar szervezeteknél

Az ösztöndíjasok egyike, a mezőkövesdi Molnár János a Délbáb Bécsi Magyar Kultúregyesületnél és a Bécsi Magyar Iskolaegyesületnél töltötte ösztöndíját. A civilben egy pénzügyi tanácsadó cég fiókvezetőjeként dolgozó néptáncpedagógus hagyományörzéssel foglalkozhatott bécsi hónapjai alatt is: a két szervezetnél gyerekeknek és felnőtteknek is vezetett néptáncfoglalkozásokat. [...] Kilyénfalvi Gábor, az egyesület elnöke szerint ez komoly segítség a mindennapi feladatok megoldásában... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kántori szolgálatba lépett Szócs Tamás

Június 15-én ünnepélyes keretek között iktatták be Szócs Tamást a grazi Heilandskirche kántoraként, valamint Stájerország egyházmegyei kántoraként. Az esemény méltó zenei kíséretét a Grazer Evangelische Kantorei és a Heilandskirche fúvósokara

biztosította – természetesen az új kántor, Szőcs Tamás vezényletével. Az erdélyi származású zenész a zene közösségteremtő erejéről és új feladatairól is beszélt szerkesztőségünknek. [...] Az esemény különösen személyes hangvételű volt, hiszen Rehner szuperintendáns erdélyi szászként nagy örömmel üdvözölte a brassói születésű Szőcs Tamást ebben a fontos egyházi tisztségben...
Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Zöld lámpa a Petőfi tanulmányi versenynek

Luka Mesec munka-, család, szociálügyi és esélyegyenlőségi miniszter aláírta a Zois-ösztöndíjak odaítéléséről szóló szabályzat 5. cikkelyének módosítását, mellyel a Petőfi Sándor magyar tanulmányi verseny finanszírozási módja is eleget tesz a szabályzatnak...
Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A nyomás miatt többen kémkedni kényszerültek

Közvetlenül a magyar–jugoszláv államhatár szlovéniai szakasza mentén élő lakosság, amint korábbi cikkeinkben utaltunk rá, a világháborút követő években az átlagnál jobban ki volt téve a titkosszolgálatok zaklatásának, a beszervezésnek, a kényszerkémkedésnek, esetenként a csempészetnek. [...] A belügyi beszámolók alapján csoportosítani lehet a kiszolgáltatott személyek határsértéssel és kémkedéssel összefüggő eseteit. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának cikke... Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

„Egykori tanterem” állandó kiállítás

A felsőlakosi régi iskola – a jelenlegi faluotthon – falai újra mesélni kezdtek: a június 30-án megnyílt „Egykori tanterem” című állandó kiállítás nosztalgikus emléket állít a valaha gyermekek zsongásától hangos időknek. [...] Az autentikus tanterem kétnyelvű berendezése a Muravidék több pontjáról érkezett, és igazi közösségi munka eredménye: a Felsőlakosi Turisztikai Egylet, a Felsőlakosi Helyi Közösség és az Arany János Művelődési Egyesület együtt munkálkodott a megvalósításán... Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Emlékezünk: 80 éve történt a hrastoveci tragédia

80 éve, hogy 1945 július 10-én félezer muravidéki magyart deportáltak a hrastoveci koncentrációs táborba. Az évtizedek során, sőt még a rendszerváltozás utáni '90-es évek derekáig tabutémának számító meghurcoltatásra azóta a muravidéki magyarság méltó módon emlékezik... Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Újra találkoztak a Kárpát-medencei Darócok és „Szentlászlók”

A hétfvégén immár 13. alkalommal rendezték meg a Daróc nevet viselő Kárpát-medencei települések találkozóját, ezúttal a magyarországi Fülöpdsarócon. [...] A találkozó gondolata 2008-ban egy motoros társaság ötleteként született, amikor úgy döntöttek, hogy felkeresik a Kárpát-medencében található összes Daróc nevű települést. [...] A hétfvégén a magyarországi Zala vármegyei Pusztaszentlászló látta vendégül a Kárpát-medence Szentlászló nevű településeinek képviselőit. Ez már sorrendben a 28. találkozó volt... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Oktatásügyi miniszter: Az állam célja, hogy az oktatási rendszer nemzetileg érzékennyé váljon

A nemzeti tankönyvcsomag mindent magában foglal, ami egy nép szellemiségéhez, lelkiségéhez és kultúrájához tartozik, és az állam célja, hogy az oktatási rendszer nemzetileg érzékennyé váljon, valamint hogy a diákokban kialakuljon a nemzeti öntudat – jelentette ki Dejan Vuk Stanković oktatási miniszter. [...] Hangsúlyozta, hogy a patriotizmus érzésének fejlesztése válasz a globalizáció kihívására, amely a nemzeti identitás eltüntetésére és egy nemzetileg amorf társadalom létrehozására törekszik. [...] Nemzeti tankönyvcsomagunk nem zárkozik el sem a világtól, sem a nemzeti kisebbségektől... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videó: Megnyílt a 25. Apáczai Nyári Akadémia

25-ödik alkalommal szervezi meg idén az Apáczai Nyári Akadémiát a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete. A résztvevők július 7-től 10-ig négy helyszínen öt különböző szekcióban fejleszthetik szakmai ismereteiket. [...] A pedagógusok visszajelzései

alapján évről-évre módosítják a programot az innováció és időszerűség érdekében, emelte ki Lukács Gabriella, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Tanulmányok 2025/1-es száma

Az újvidéki Magyar Tanszék Tanulmányok című tudományos folyóiratának idei első száma a Jókai Mór születésének kétszázadik évfordulója alkalmából íródott tanulmányok mellett irodalom- és nyelvtudományi, valamint filozófiai és etikai kérdéseket vizsgáló dolgozatokat és kritikákat tartalmaz. [...] A kritika rovatban olvasható Erdélyi Kiara: Hangok a magyar diaszpórából. A diaszpórakutatás nyelvpedagógiai vonatkozásai (Gazsó Dániel: Otthon és itthon: A magyar diaszpóra és anyaországa)... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A rendszerváltás örökségéről, a nemzetpolitikáról és a jövő kihívásairól

A rendszerváltás óta hova jutott a Kárpát-medencei magyarság? címmel zajlott a IV. Nyárhangelő Fesztivál közéleti beszélgetése. Palicsón Lezsák Sándor, József Attila-díjas költő, a Magyar Országgyűlés alelnöke és Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke osztotta meg véleményét a Kárpát-medencei magyarság helyzetéről. [...] A VMSZ elnöke elmondta, hogy a párt elmúlt három évtizedes tevékenységéről készül könyv szakzerű összegzés. A könyv célja, hogy történészek, politológusok értékelése alapján egy hiteles képet adjon a közösség történetéről, és példát mutasson az utókor számára. Kiemelte, hogy a kézirat elkészült, a kiadás ősze várható. A könyv, amely az elmúlt 30 évről szól, tudományos igénnyel készül... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Bela Duranci posztumusz kötete jelent meg a nagyikindai Terra művésztelepről

A Szabadkai Városi Múzeumban mutatták be Bela Duranci művészettörténész posztumusz megjelent Čudo u Kikindi – Umetnička kolonija „Terra” (1982–2011) című kötetét. Az egybegyűlteket Ninkov K. Olga művészettörténész, a múzeum megbízott igazgatója köszöntötte, aki a szerző tevékenységének jelentőségét méltatta. A Terra művésztelep 1982-ben alakult meg, Bela Duranci pedig a könyvben a személyes meglátásait és élményeit írja le, szól a művészekről, a telep páratlan hangulatáról és az alapítójáról, Slobodan Kojićról... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Testvérvárosok hídjai: Hogyan építik a kapcsolataikat a kárpátaljai települések?

A testvérvárosi és testvér települési kapcsolatok Európában az 1900-as évek elején alakultak ki, majd a második világháborút követően világszerte elterjedtek. Olyan alulról jövő, egymást támogató kezdeményezésekről van szó, melyek városok/községek között jönnek létre, és alapjául a közösen kialakított együttműködési megállapodás szolgál. De miről is szól napjainkban az ilyen kapcsolat? Testvér települési kötelekekről a települések vezetőit kérdezzük. [...] A polgármester elmondta, ami esetleg korlátozza a kapcsolatokat az, hogy minden országban mások a jogszabályok... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Buda Zsuzsanna a Rákóczi-főiskola Karrierkövetési Osztályának munkájáról

A felsőoktatási intézmények egyik legfontosabb feladata, hogy ne csupán diplomát adjanak hallgatóik kezébe, hanem utat mutassanak számukra a munka világába is. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Karrierkövetési Osztálya ezt a feladatot vállalta magára. Az osztály vezetője, Buda Zsuzsanna több mint húsz éve dolgozik a főiskolán – tapasztalatáról, a karrierkövetés rendszeréről és a hallgatók jövőképeiről beszélgettünk vele. [...] A statisztikáink szerint a hallgatók körülbelül 80%-a rövid időn belül munkába áll vagy továbbtanul. A 2024–25-ös tanévben például 646 jelenlegi vagy volt hallgatónk dolgozott kárpátaljai oktatási intézményekben... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Riport: Hogy élnek a háború csendes áldozatait?

Miközben a háború frontvonala messzinek tűnhet Kárpátaljáról, a konfliktus következményei itt is mély nyomot hagytak. Az elvándorlás, a behívók és a családok szétszakadása sok idős ember életét változtatta meg gyökeresen. Sokan közülük egyedül maradtak, segítség és támogatás nélkül. [...] Ezt a problémát ismerte fel Heé Arnold, a gáti Örökifjú civil szervezet vezetője, aki családjával együtt dolgozik a helyi nyugdíjasok és iskolások, óvodások támogatásán. A beregszászi kistérségi képviselő elmondta, lehetőség szerint minden héten meglátogatnak egy nyugdíjast. [...] A Kárpátaljai Református Egyház Mandulafa Idősek Otthona tizenöt éve fogadja a magára hagyott öregeket. Az otthon igazgatója Nagy Béla szerint, az utóbbi három esztendőben gyakorlatilag megsokszorozódott a kérelmezők száma... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Koncsovics Tibor, kardiológus

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának vendége Koncsovics Tibor, a Munkácsi Keresztény Egészségügyi Központ kardiológusa, ultrahangos szakorvos, a Kárpátaljai Magyar Kardiológusok Társaságának, valamint a Belgyógyászok Kárpátaljai Társaságának

tagja. [...] Minden betegség feltárásának megvan a diagnosztikai algoritmusa. Az utóbbi időben az MRI vizsgálatok adják a legpontosabb eredményt, segítségükkel olyan összetett elváltozásokat tudunk kimutatni. De említhetem az emissziós tomográfiát is... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Helyzekép: Fancsika

Nagyszőlőstől mindössze 7 km-re esik Fancsika. A község első említése 1303-ból való, majd 1356-ban egy másik oklevélben Fanchika alakban találkozunk vele, nevét pedig valószínűleg a Hontpázmány nemzetségből származó Fancsika ispán után kapta, aki a település első ismert birtokosa volt. [...] A magyarság jelenlegi helyzetéről Bák Ferencsel, a KMKSZ Fancsikai Alapszervezetének elnökével beszélgettem el. [...] A magyarok 30-40 százaléka ment a határon túlra, többségük Magyarországra, Csehországba, Németországba. Mellettük ukránok is menekültek ki, kb. ugyanekkora arányban, különböző európai országokba. Hozzánk is jöttek belső-ukrajnai menekültek... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Megnyílt Földessy Péter kiállítása Ungváron

Ünnepélyes keretek között nyitották meg Földessy Péter kárpátaljai festő Elfolyó pillanatok című kiállítását Magyarország Ungvári Főkonzulátusán július 10-én. [...] A festőművész alkotásaira jellemző a sajátos világlátás, egyedi művészeti stílus, melyet áthat a szülőföld iránti szeretete... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés a tiszaujlaki turulmadaras emlékműnél

A Rákóczi-szabadságharc első, győztes csatájának helyszínén idén is megemlékezést tartottak. A KMKSZ által szervezett esemény Tiszaújlak központjában, az egykori sóház falán elhelyezett Esze Tamás-emléktáblánál vette kezdetét... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)